

Nr 85.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 24 oktober 1951 (nr 660) om skatt vid tillverkning och import av personbilar m. m. samt om fortsatt giltighet av samma förordning; given Stockholms slott den 20 februari 1953.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning angående ändring i förordningen den 24 oktober 1951 (nr 660) om skatt vid tillverkning och import av personbilar m. m. samt om fortsatt giltighet av samma förordning.

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås, att förordningen om skatt vid tillverkning och import av personbilar m. m., vars giltighetstid utgår den 30 juni 1953, skall erhålla fortsatt giltighet för tiden till och med den 30 juni 1954. I samband därmed föreslås vissa ändringar i förordningen, huvudsakligen av teknisk art.

Förslag

till

förordning angående ändring i förordningen den 24 oktober 1951 (nr 660) om skatt vid tillverkning och import av personbilar m. m. samt om fortsatt giltighet av samma förordning.

Härigenom förordnas, *dels* att 1, 3, 5, 11, 14, 15, 19 och 22 §§ förordningen den 24 oktober 1951 om skatt vid tillverkning och import av personbilar m. m., vilken förordning gäller till och med den 30 juni 1953, skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives *dels ock* att förordningen i sålunda ändrat skick skall äga fortsatt giltighet intill utgången av juni månad 1954; dock skall förordningen även därefter tillämpas beträffande tillverkning eller import, för vilken skattskyldighet inträtt före den 1 juli 1954.

Nuvarande lydelse:

1 §.

Vid yrkesmässig — — — nedan sägs.

Uttrycken personbil — — — 1951 (nr 648).

Från skatteplikt enligt denna förordning undantagas *dels* motorcykel, som är inrättad såsom invalidfordon och vars maximihastighet icke överstiger 30 kilometer i timmen, *dels* ock motorcykel, som i motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 (nr 561) betecknats som lättviktsmotorcykel.

3 §.

Skatten utgår — — — fordonets beskattningsvärde.

Fordonets beskattningsvärde är lika med det pris, skatten inräknad, som fordonet med hel standardutrustning *kan antagas komma att betinga vid försäljning till konsument.*

Det ankommer — — — beskattningsvärdets bestämmande.

Föreslagen lydelse:

1 §.

Vid yrkesmässig — — — nedan sägs.

Uttrycken personbil — — — 1951 (nr 648).

Från skatteplikt enligt denna förordning undantagas *dels ambulansbil*, *dels* motorcykel, som är inrättad såsom invalidfordon och vars maximihastighet icke överstiger 30 kilometer i timmen, *dels* ock motorcykel, som i motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 (nr 561) betecknats som lättviktsmotorcykel.

3 §.

Skatten utgår — — — fordonets beskattningsvärde.

Fordonets beskattningsvärde är lika med det pris, skatten inräknad, som *vid tidpunkten för skattskyldighetens inträdande utgör gängse konsumentpris* för fordonet med hel standardutrustning.

Det ankommer — — — beskattningsvärdets bestämmande.

Nuvarande lydelse:

5 §.

Kungl. Maj:t äger, då synnerliga skäl därtill äro, medgiva befrielse från eller återbäring av skatt.

11 §.

Skattskyldig skall — — — belö-
pande skatten.
Deklaration skall — — — dekla-
rationen avser.

14 §.

Skattskyldig skall — — — kon-
trollstyrelsens postgirokonto.

I fall — — — skall erläggas.
Erlägges icke skatten inom tid,
som angives i första stycket eller som
kontrollstyrelsen med stöd av andra
stycket föreskrivit, må kontrollsty-
relsen meddela den skattskyldige för-
bud tills vidare, till dess skatten gul-
dits, att förfoga över skattepliktiga
fordon i rörelsen.

15 §.

Skattskyldig är — — — finner er-
forderligt.

Ställes ej vid anfordran sådan sä-
kerhet, skall vad i 14 § tredje stycket
sägs äga motsvarande tillämpning.

Föreslagen lydelse:

5 §.

Kungl. Maj:t eller myndighet som
Kungl. Maj:t bestämmer äger, då
synnerliga skäl därtill äro, medgiva
befrielse från eller återbäring av
skatt.

11 §.

Skattskyldig skall — — — belö-
pande skatten.
Deklaration skall — — — dekla-
rationen avser.

*Kontrollstyrelsen må, då särskilda
skäl därtill äro, medgiva, att dekla-
ration skall avse annan tid än kalen-
dermånad, i vilket fall deklARATION
skall insändas inom en månad efter
utgången av sådan tid.*

14 §.

Skattskyldig skall — — — kon-
trollstyrelsens postgirokonto.

*Kontrollstyrelsen må, då synnerli-
ga skäl därtill äro, medgiva anstånd
med erläggande av sålunda upplupen
skatt, dock ej för längre tid än till
dess fem månader förflutit efter ut-
gången av den tid, inom vilken skat-
ten jämligt första stycket skolat er-
läggas.*

I fall — — — skall erläggas.
Erlägges icke skatten inom tid,
som angives i första stycket eller som
kontrollstyrelsen med stöd av andra
eller tredje stycket föreskrivit, må
kontrollstyrelsen meddela den skatt-
skyldige förbud tills vidare, till dess
skatten guldits, att förfoga över skat-
tepliktiga fordon i rörelsen.

15 §.

Skattskyldig är — — — finner er-
forderligt.

Ställes ej vid anfordran sådan sä-
kerhet, skall vad i 14 § fjärde stycket
sägs äga motsvarande tillämpning.

Nuvarande lydelse:

19 §.

Deklaration skall — — — till kontrollstyrelsen.

Befinnes vid — — — skall erläggas.

Vad i 6—9 §§, 14 § tredje stycket och 16 § är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om skattskyldig, som avses i denna paragraf.

22 §.

Underlåter den — — — under tjugu.

Den som i strid mot förbud, som meddelats med stöd av 13 § andra stycket, 14 § tredje stycket, 15 § andra stycket eller 19 § tredje stycket, förfogar över fordon, straffes med dagsböter, ej under fyrtio, eller, där omständigheterna äro synnerligen försvårande, med fängelse i högst sex månader.

Försummar någon — — — inbetala skatt.

Föreslagen lydelse:

19 §.

Deklaration skall — — — till kontrollstyrelsen.

Befinnes vid — — — skall erläggas.

Vad i 6—9 §§, 14 § fjärde stycket och 16 § är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om skattskyldig, som avses i denna paragraf.

22 §.

Underlåter den — — — under tjugu.

Den som i strid mot förbud, som meddelats med stöd av 13 § andra stycket, 14 § fjärde stycket, 15 § andra stycket eller 19 § tredje stycket, förfogar över fordon, straffes med dagsböter, ej under fyrtio, eller, där omständigheterna äro synnerligen försvårande, med fängelse i högst sex månader.

Försummar någon — — — inbetala skatt.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20 februari 1953.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler efter gemensam beredning med cheferna för kommunikations- och handelsdepartementen fråga om *fortsatt giltighet av förordningen den 24 oktober 1951 (nr 660) om skatt vid tillverkning och import av personbilar m. m. samt om vissa ändringar i förordningen*. Föredraganden anför därvid följande.

Förordningen om skatt vid tillverkning och import av personbilar m. m., som utfärdades den 24 oktober 1951, trädde omedelbart i kraft och gäller till och med den 30 juni 1953.

Enligt 1 § föreligger skattskyldighet enligt förordningen vid yrkesmässig tillverkning inom riket för avsalu eller vid införsel till riket av personbilar, motorcyklar och sidvagnar till motorcyklar; uttrycken personbil, motorcykel och sidvagn användes härvid i samma betydelse som i gällande vägtrafikförordning. Från skatteplikt undantages emellertid dels motorcykel, som är inrättad såsom invalidfordon och vars maximihastighet icke överstiger 30 kilometer i timmen, dels ock motorcykel, som i motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 (nr 561) betecknats som lättviktsmotorcykel.

Enligt 2 § skall skatten vid tillverkning inom riket erläggas av tillverkaren och vid införsel till riket av den för vars räkning införseln äger rum. Skattskyldighet inträder, då fordon av tillverkare levereras till köpare eller uttages från rörelse för annat ändamål än försäljning eller då fordon införes till riket.

I 3 § stadgas att skatten skall utgå med tio procent av fordonets beskattningsvärde, vilket värde är lika med det pris, skatten inräknad, som fordonet med hel standardutrustning kan antagas komma att betinga vid försäljning till konsument. Det ankommer på kontrollstyrelsen samt, beträffande fordon som införes till riket, generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt att meddela närmare föreskrifter angående beskattningsvärdets bestämmande.

Enligt 4 § utövas kontrollen över skattens behöriga utgörande vid tillverk-

ning av kontrollstyrelsen och beträffande skattepliktig införsel av generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt.

I 5 § har Kungl. Maj:t bemyndigats att, då synnerliga skäl därtill äro, medgiva befrielse från eller återbäring av skatt.

I 6—16 §§ har lämnats närmare bestämmelser avseende tillverkning inom riket. Sålunda föreskrives bland annat i 11 §, att skattskyldig för varje kalendermånad skall till kontrollstyrelsen avlämna en på tro och heder upprättad deklaration angående beskattningsvärdet av sina skattepliktiga leveranser och uttag från rörelsen med angivande tillika av den å fordonen belöpande skatten. Deklaration skall insändas till kontrollstyrelsen inom en månad efter utgången av den månad som deklarationen avser. Enligt 14 § första stycket skall skattskyldig samtidigt med avlämnande av deklaration erlægga enligt deklarationen upplupen skatt genom insättning å kontrollstyrelsens postgirokonto.

I 17—21 §§ lämnas vidare närmare bestämmelser avseende införsel till riket.

I 22—29 §§ innefattas slutligen ansvarsbestämmelser m. m.

Statsverkets inkomst av den särskilda skatten vid tillverkning och import av personbilar m. m. uppgick under budgetåret 1951/52 (avser omkring 8 månader) till cirka 37 milj. kronor. Skatten, som under innevarande budgetår beräknas inbringa ungefär 66 milj. kronor, har av kontrollstyrelsen samt generaltullstyrelsen — för det fall att skatten skulle prolongeras — för budgetåret 1953/54 beräknats till 65 milj. kronor.

I skrivelse den 8 december 1952 har *kontrollstyrelsen* erinrat om att giltighetstiden av 1951 års förordning utlöper den 30 juni 1953. Därest Kungl. Maj:t skulle finna anledning förelägga riksdagen proposition om fortsatt beskattning av motorfordon enligt i huvudsak samma grunder, som gällde enligt nämnda förordning, syntes enligt kontrollstyrelsens uppfattning en överarbetning av förordningens bestämmelser i vissa avseenden böra övervägas.

Styrelsen har föreslagit att från skattskyldighet enligt förordningen borde undantagas *a m b u l a n s b i l*. Styrelsen har härom framhållit följande.

Under den tid skatteförordningen varit i kraft ha flera framställningar gjorts till Kungl. Maj:t om befrielse från respektive återbäring av skatt för ambulansbilar och chassier till dylika bilar. I sitt utlåtande över den först inkomna av dessa framställningar, vilka såvitt kontrollstyrelsen har sig bekant ännu äro beroende av Kungl. Maj:ts prövning, har styrelsen bl. a. framhållit, att det ur humanitära och samhällliga synpunkter torde framstå som ett skäligen önskemål, att nyanskaffning av ambulansbilar icke försvåras eller fördröjes på grund av fördyring till följd av den särskilda skatten och att detsamma gällde i fråga om ersättningsanskaffningen av dylika bilar, icke minst ur trafiksäkerhetssynpunkt. Därjämte erinrades om att ambulansbil jämlikt stadgande i 2 § b) förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt är frikallad från skatteplikt enligt nämnda förord-

ning. Skatten enligt förordningen den 24 oktober 1951, nr 660, torde för en ambulansbil för närvarande kunna beräknas uppgå till mellan 1 500 och 3 000 kronor.

I sina utlåtanden över förutberörda framställningar har kontrollstyrelsen tillstyrkt, att Kungl. Maj:t med stöd av 5 § förordningen måtte finna gott medgiva begärd befrielse från respektive återbäring av skatt för i framställningarna avsedda ambulansbilar (bilar, inrättade uteslutande för transport av sårade eller sjuka) och chassier till dylika bilar. Under förutsättning att Kungl. Maj:t finner ambulansbil och chassi till sådan bil böra vara undantagna från skatteplikt enligt förordningen, anser kontrollstyrelsen med hänsyn jämväl till att gränsdragningen mellan nu nämnda och andra skattepliktiga fordon icke erbjuder någon svårighet, att dylikt undantagande från skatteplikt bör kunna ske genom en generell bestämmelse därom i förordningen. Styrelsen får i enlighet härmed föreslå, att stadgande av angivna innebörd intages i 1 § tredje stycket.

Kontrollstyrelsen har vidare föreslagit viss annan utformning av föreskrifterna i 3 § i fråga om b e s k a t t n i n g s v ä r d e t s b e s t ä m m a n d e. Styrelsen har erinrat om att enligt 3 § andra stycket skattepliktigt fordon beskattningsvärde vore lika med det pris, skatten inräknad, som fordonet med hel standardutrustning kunde antagas komma att betinga vid försäljning till konsument. Med detta pris skulle enligt av styrelsen med stöd av tredje stycket i samma paragraf utfärdad, för närvarande gällande tillämpningsföreskrift förstås det vid tidpunkten för skattskyldighetens inträdande enligt beslut av statens priskontrollnämnd gällande högsta konsumentpriset eller det lägre belopp, som enligt prislista eller eljest vid samma tidpunkt utgjorde gängse konsumentpris. Eftersom skattskyldigheten beträffande inom riket tillverkade fordon enligt 2 § andra stycket i förordningen inträdde, då fordon av tillverkare levererades till köpare eller uttoges ur rörelse för annat ändamål än försäljning, bleve sålunda leveransdagens prisförhållanden i regel avgörande för beskattningsvärdets bestämmande. Styrelsen hade med nämnda tillämpningsföreskrift givit en tolkning av stadgandet i 3 § andra stycket, som helt stode i överensstämmelse med eljest i fråga om den indirekta beskattningen i motsvarande fall gällande praxis. Med hänsyn till vikten av största möjliga klarhet beträffande beskattningsvärdets bestämmande, icke minst i betraktande av storleksordningen av skatten för varje enskilt skatteobjekt, syntes det styrelsen angeläget, att den av styrelsen i tillämpningsföreskriften angivna principen för beskattningsvärdets bestämmande komme till uttryck i författningen genom tillägg i 3 § förordningen.

Kontrollstyrelsen har ytterligare, med hänsyn till att Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall av ansökan om skattefrihet för i n v a l i d b i l enligt styrelsens förmenande icke vore erforderlig, förordat sådan ändring av 5 § i förordningen, att Kungl. Maj:t kunde uppdraga åt underordnad myndighet att pröva ansökning om befrielse från eller återbäring av skatt. Styrelsen har uttalat, att styrelsen i utlåtande till Kungl. Maj:t över framställningar om befrielse från eller återbäring av skatt för invalidbil förordat vissa jämkningar i fråga om villkoren för medgivande av skattefrihet för dylik bil.

Styrelsens förslag innebure, att skattefrihet skulle medgivas där viss art och grad av invaliditet föreläge och där ett oundgängligt behov av bil för vederbörandes förvärvsverksamhet eller utbildning vore för handen, men oberoende av hans ekonomiska förhållanden. Befrielse eller återbäring skulle medgivas med hela skattebeloppet, försåvitt icke bilen betingade ett pris, som nämnvärt överstege priset på andra bilar av liknande typ. Såsom övre gräns för det belopp, med vilket befrielse eller återbäring borde medgivas, föresloges 1 100 kronor. Prövningen av framställning om skattefrihet för invalidbil skulle härigenom komma att begränsas till frågan om invaliditetens art och grad samt behovet av bil för förvärvsverksamhet eller utbildning. Under sådana förhållanden komme prövning av dylika framställningar att uteslutande innebära ett konstaterande av, huruvida vissa faktiska omständigheter föreläge, varför prövningen syntes kunna fullgöras av den myndighet Kungl. Maj:t bestämde.

Beträffande skyldigheten enligt 11 § att för varje kalendermånad till kontrollstyrelsen avlämna en på tro och heder upprättad deklaration angående beskattningsvärdet av skattepliktiga leveranser och uttag har styrelsen framhållit, att vissa av de företag, som bedreve tillverkning av motorfordon, använde sig av bokförings- och redovisningssystem med uppdelning av bokföringsåret i sådana redovisningsperioder, att avstämning icke låte sig göra vid månadssluten. Svårigheter uppkomme härvid för företagen att månadsvis avgiva deklaration till kontrollstyrelsen samtidigt som en avstämning av i deklarationerna avgivna uppgifter mot företagets bokföring och övriga redovisning försvårades. Det syntes på grund härav kontrollstyrelsen lämpligt, att i 11 § intoges föreskrift om befogenhet för styrelsen att, då särskilda skäl vore för handen, för visst företag bestämma annan redovisningsperiod än kalendermånad. I anslutning härtill borde i samma paragraf även föreskrivas, att deklaration i sådant fall skulle insändas till styrelsen inom 30 dagar efter utgången av sålunda bestämd redovisningsperiod.

Kontrollstyrelsen har slutligen föreslagit sådan ändring av 14 §, att styrelsen, då synnerliga skäl därtill vore, skulle äga medge anstånd med erläggande av upplupen skatt, dock längst intill dess fem månader förflutit efter utgången av den tid, inom vilken skatten eljest skolat erläggas. I anslutning härtill har styrelsen föreslagit vissa följdändringar i 14 § fjärde stycket (nuvarande tredje stycket), 15 § andra stycket, 19 § tredje stycket och 22 § andra stycket. Styrelsen har uttalat att skattebetalningsterminerna i huvudsak finge anses väl avvägda beträffande personbilar och importerade motorcyklar. I fråga om inom riket tillverkade motorcyklar föreläge däremot särskilda förhållanden på grund av att detaljförsäljningen vore starkt säsongbetonad och huvudsakligen koncentrerad till våren och försommaren medan tillverkningen bedreves året runt. Styrelsen har härom ytterligare anfört följande.

Enär tillverkarna sakna tillräckliga utrymmen för en lagring under dödsäsongen, ha de träffat avtal med detaljisterna om att dessa i möjligaste

mån skola övertaga lagerhållningen. Detaljisterna sakna emellertid i regel möjlighet att erlægga likvid, förrän de i sin tur erhållit likvid av de slutliga konsumenterna, d. v. s. en eller ett par månader efter säsongens början. Enär vidare återförsäljarnas ekonomi i allmänhet icke medgiver lagerköp i någon större omfattning, ha tillverkarna för att lösa lagerhållningsproblemet nödgats medgiva återförsäljarna kredit fram till maj och juni på försäljningarna under perioden augusti—mars. Denna hårda belastning på tillverkarnas likviditet har ytterligare ökat genom den efter skattens införande tillkomna skyldigheten att erlægga sådan skatt till kontrollstyrelsen inom en månad efter leveransmånaden. I många fall är det betydande skattebelopp, som de svenska motorcykeltillverkarna med nu gällande bestämmelser ha att till största delen förskottsvis erlægga till staten. Det torde fördens skull få anses skäligt, att möjlighet beredes de berörda företagen samt — om så skulle visa sig erforderligt — även enligt förordningen skattskyldiga tillverkare av personbilar att erhålla visst anstånd med inbetalning av under dödsäsong upplupen skatt. Dyligt anstånd synes lämpligen böra begränsas till högst fem månader utöver den tid av en månad respektive trettio dagar som enligt vad tidigare förordats skulle komma att utgöra den tid inom vilken skatteinbetalning skall verkställas. Fråga om medgivande av anstånd synes kunna avgöras av kontrollstyrelsen.

Över kontrollstyrelsens förslag har, efter remiss, *generaltullstyrelsen* avgivit utlåtande den 31 december 1952.

Generaltullstyrelsen har anfört, att styrelsen icke hade något att erinra mot kontrollstyrelsens förslag att ambulansbilar skulle undantagas från skatteplikt enligt förordningen. I fråga om kontrollstyrelsens förslag till annan utformning av föreskrifterna om beskattningsvärdets bestämmande har generaltullstyrelsen yttrat bl. a. följande.

Införseln av skattepliktiga fordon omfattar även gamla och begagnade dylika fordon samt fordon av sådana typer, som vanligen icke förekomma till försäljning å den svenska marknaden. Dessa fordon kunna icke sägas hava något »gångse konsumentpris», och den föreslagna nya lydelsen av 3 §, andra stycket, innehåller icke någon föreskrift om hur beskattningsvärdet i sådant fall skall beräknas. Den nya lydelsen synes därför vad beträffar införda fordon vara mindre lämplig än den nuvarande. Härjämte vill styrelsen i denna punkt framhålla följande. Då vid tulltaxering av skattepliktiga fordon tullmyndigheten erhåller kännedom om att konsumentpriset för fordon av ifrågakvarande typ inom närmaste tiden kommer att ändras och anledning finnes antaga, att de införda fordonen komma att försäljas till det nya priset, lägges detta senare pris till grund vid beräkningen av fordonens beskattningsvärden. Vid ändring av författningen enligt kontrollstyrelsens förslag bliva tullmyndigheterna bundna vid det konsumentpris, som gäller vid införseltillfället, även i sådana fall då det kan förutses, att fordonen icke komma att försäljas till detta pris. För att undgå att skatten skall bliva beräknad efter ett värde, som är högre än konsumentpriset, komma importörerna vid förestående prissänkning att tvingas laga införda fordon i frihamn eller upplägga dem å tullager, tills det lägre priset kommit i tillämpning. Med hänsyn till här anförda omständigheter saknar generaltullstyrelsen anledning tillstyrka någon ändring av författningen i nu berörda del.

Generaltullstyrelsen har framhållit att styrelsen icke hade något att erinra mot kontrollstyrelsens förslag om viss ändring av 5 § i förordningen. Därest Kungl. Maj:t skulle finna skäl överflytta prövningen av framställningar om skattebefrielse till ämbetsverken, borde det ankomma på generaltullstyrelsen att i samråd med kontrollstyrelsen pröva dylika framställningar, avseende till riket införda invalidbilar.

Generaltullstyrelsen har slutligen framhållit, att de av kontrollstyrelsen framförda förslagen till ändringar av 11, 14, 15, 19 och 22 §§ i förordningen gällde bestämmelser, som avsåge kontrollstyrelsens befattning med skattens uttagande; förslagen gäve icke anledning till uttalande från generaltullstyrelsens sida.

I en till finansdepartementet ingiven skrift har *Sveriges automobilindustri* och *Sveriges automobilimportörförbund* anhållit om sådan ändring av förordningen, att importörer av personbilar ej skulle behöva erlägga skatt för av dem importerade bilar, förrän dessa levererats till köpare eller uttagits från rörelse för annat ändamål än försäljning.

Beträffande *utvecklingen på motorfordonsmarknaden* under tiden intill utgången av augusti månad 1951 har redogörelse lämnats i propositionen nr 218 till 1951 års riksdag med förslag till förordning om skatt vid tillverkning och import av personbilar m. m., till vilken redogörelse i detta sammanhang hänvisning torde få ske. Här må blott erinras om att i synnerhet importen men också den inhemska tillverkningen av personbilar ökade starkt under år 1950. Även försäljningen av motorcyklar hade ökat i ej oväsentlig grad under nämnda år. Under tiden januari—augusti 1951 hade vidare, i förhållande till motsvarande tid år 1950, en ytterligare kraftig ökning ägt rum av importen av såväl personbilar som motorcyklar. I propositionen har emellertid uppgivits, att till följd av den begränsning av importen, som handels- och industrikommissionen vidtagit från och med den 1 april 1951, en viss nedgång av importen kunde påräknas såväl under de fyra sista månaderna år 1951 som under år 1952.

Till belysning av utvecklingen från och med september månad 1951 har under hand inhämtats vissa uppgifter från kontrollstyrelsen ävensom från 1951 års utredning rörande beskattningen av motorfordonstrafiken. Som framgår av efterföljande sammanställning ligger importen ävensom tillverkningen inom riket av personbilar och motorcyklar även under år 1952 på en hög nivå, låt vara totalt sett lägre än under åren 1950 och 1951.

Antalet i centrala bilregistret registrerade personbilar och tyngre motorcyklar har även under år 1952 fortsatt att öka. Antalet registrerade personbilar, som den 1 januari 1950 utgjorde 194 454 samt den 1 januari 1951 252 503, uppgick sålunda den 1 januari 1952 till 313 058 samt den 1 april samma år till 321 406. Motsvarande siffror för tyngre motorcyklar är 172 338, 212 378, 258 451 samt 258 514.

År	Personautomobiler			Motorcyklar		
	Införsel		Inhemsk tillverkning; antal ¹	Införsel		Inhemsk tillverkning; antal ¹
	Antal	Importvärde i milj. kr.		Antal	Importvärde i milj. kr.	
1950.....	47 804	230·0	19 474	8 529	11·2	36 110
1951.....	40 611	225·9	22 826	13 388	19·2	40 493
1952.....	32 907	191·1	19 453	11 839	17·1	27 342

Departementschefen. Den särskilda skatten vid tillverkning och import av personbilar och motorcyklar tillkom genom beslut av 1951 års riksdag (höstsessionen) och äger giltighet intill utgången av innevarande budgetår. Skatten avser att åvägabringa en begränsning av efterfrågan på personbilar och motorcyklar. Det är sålunda en anordning av i huvudsak samma art och med liknande syfte som investeringsavgiften.

Rörande det fortsatta behovet av särskilda skattepolitiska åtgärder för att dämpa konjunkturen har jag i statsverkspropositionen (bilaga 1 s. 10) framhållit, att även om den privata investeringsviljan vore svagare nu än tidigare, befunde sig investeringarna alltjämt på en hög nivå. Det vore därför nödvändigt att bibehålla investeringsavgiften liksom andra investeringsbegränsande åtgärder. Beträffande investeringsavgiften har jag tillika uttalat, att därest det ekonomiska läget framgent skulle ytterligare förändras i depressiv riktning kommer frågan om fortbeståndet av nämnda avgift att omprövas.

Av den tidigare lämnade redogörelsen för utvecklingen på motorfordonsmarknaden framgår, att importen av personbilar och motorcyklar även under år 1952 legat på en hög nivå, låt vara något lägre än år 1951. För år 1953 har nationalbudgetdelegationen grundat sina utrikeshandelskalkyler på förutsättningen att importen av personbilar blir av ungefär samma storleksordning som år 1952. I fråga om motorcyklarna har delegationen ansett en viss ökning av importen sannolik. Mot bakgrunden härav framstår det som behövt att bibehålla den särskilda beskattningen av personbilar och motorcyklar även för tiden efter den 1 juli 1953. Av betydelse i detta sammanhang är att ett borttagande av skatten med säkerhet skulle innebära en stimulans till ökad import och därigenom stegrat utflöde av valuta. Såsom jag omnämnt i årets finansplan tyder kalkylerna för år 1953 på en valuta-utströmning av icke ringa storlek. Uppenbarligen måste i ett sådant läge varje åtgärd, som kan få till följd en ytterligare försämring av betalningsbalansen, inge betänkligheter. Det finns ej heller för dagen anledning att genom ett borttagande av tillverkningskatten skapa förutsättningar för en stegring av efterfrågan på inom landet framställda fordon.

Jag förordar sålunda att förordningen om skatt vid tillverkning och im-

¹ Uppgiften för 1952 avser från tillverkare till inhemsk köpare levererade fordon. För 1950 och 1951 avser uppgifterna tillverkade fordon, inklusive exporterade fordon.

port av personbilar m. m. förlänas fortsatt giltighet. Hur länge behovet av denna särskilda beskattning kommer att föreligga kan icke nu med bestämdhet sägas. Av formella skäl måste dock en viss giltighetstid angivas i författningen. Denna bör likväl icke bestämmas så att den onödigtvis stör automobil- och motorcykelhandelns normala gång. Under sådana förhållanden har det syntts lämpligast att låta giltighetstiden omfatta hela nästa budgetår. Detta behöver icke ha någon avgörande inverkan på frågan om tidpunkten för skattens avskaffande. Denna kan praktiskt taget när som helst underställas riksdagens prövning.

I samband härmed torde böra upptagas till övervägande av kontrollstyrelsen framlagda förslag till ändringar i 1951 års förordning.

I likhet med kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen finner jag det ur skilda synpunkter påkallat, att skatt icke skall utgå för ambulansbil. I de fall framställningar gjorts till Kungl. Maj:t om befrielse från eller återbäring av skatt för ambulansbil har dylik befrielse eller återbäring med stöd av 5 § förordningen medgivits av Kungl. Maj:t. Jag har intet att erinra mot kontrollstyrelsens förslag att dylikt undantagande från skatteplikt äger rum genom en generell föreskrift i förordningen.

Beträffande frågan om bestämmande av ett fordon's beskattningsvärde gäller för närvarande enligt 3 § andra stycket i förordningen att nämnda värde är lika med det pris, skatten inräknad, som fordonet med hel standardutrustning kan antagas komma att betinga vid försäljning till konsument. I vad gäller inom riket tillverkade fordon har kontrollstyrelsen i tillämpningsföreskrift angivit hur nämnda stadgande bör tolkas, vilken tolkning enligt styrelsens förmenande bör komma till uttryck i själva förordningen. I överensstämmelse härmed har styrelsen föreslagit att beskattningsvärdet skall anges vara lika med det pris, skatten inräknad, som vid tidpunkten för skattskyldighetens inträdande utgör gängse konsumentpris för fordonet med hel standardutrustning. Mot nämnda förslag har generaltullstyrelsen, med erinran att skattskyldighet inträdde vid olika tidpunkter vid import respektive vid tillverkning inom riket, framfört vissa erinringar. Sålunda har styrelsen framhållit att med nuvarande bestämmelser möjlighet funnes att vid tulltaxeringen av skattepliktiga fordon ta hänsyn till prishöjningar respektive prissänkningar, som kunde beräknas äga rum under tiden mellan tulltaxeringen och den faktiska försäljningen. I anledning härav vill jag som min mening uttala, att det i regel icke torde vara möjligt att vid tulltaxeringen med säkerhet kunna förutse vilket pris ett fordon kan komma att betinga vid den faktiska försäljningen. För erhållande av en i möjligaste mån likformig beskattning synes det därför lämpligast att beskattningsvärdet, på sätt kontrollstyrelsen i tolkningsföreskrift angivit, bestämmas med hänsyn till gängse konsumentpris vid tidpunkten för skattskyldighetens inträdande. Då en dylik tolkning dessutom står i överensstämmelse med eljest i fråga om den indirekta beskattningen i motsvarande fall gällande praxis förordar jag att hithörande bestämmelser utformas på sätt kon-

trollstyrelsen föreslagit. I anslutning till generaltullstyrelsens uttalande att för begagnade fordon och för vissa fordon av speciell typ icke skulle finnas något »gängse konsumentpris» vill jag framhålla, att i fråga om sådana fordon får med dylikt pris förstås det pris fordonet kan beräknas betinga vid försäljning.

I likhet med kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen finner jag ändamålsenligt att i 5 § vidtages sådan ändring, att Kungl. Maj:t äger uppdraga åt underordnad myndighet att pröva ansökning om befrielse från eller återbäring av skatt.

Mot kontrollstyrelsens förslag till bemyndigande för styrelsen att i särskilda fall bestämma annan redovisningsperiod än kalendermånad ävensom att medge visst anstånd med erläggande av upplupen skatt har jag icke något att erinra. Föreskrift härom torde böra intagas i 11 och 14 §§, varjämte vissa härav föranledda ändringar torde få vidtagas i 14 § fjärde stycket, 15 § andra stycket, 19 § tredje stycket och 22 § andra stycket.

Såsom tidigare nämnts har Sveriges automobilindustriförening och Sveriges automobilimportörförbund hemställt om viss omläggning av skatteuppbörden i fråga om importerade bilar. Enligt nuvarande regler skall skatten erläggas samtidigt med tullen. I detta hänseende gäller sålunda samma regel som i fråga om andra skatter, som utgår vid tillverkning och import av varor, t. ex. varuskatt enligt förordningen den 25 maj 1941 (nr 251). Ett bifall till den gjorda framställningen skulle förutsätta en sådan genomgripande förändring av skattens konstruktion, att jag icke anser mig böra framlägga förslag därom.

Under återopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att antaga ett inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning angående ändring i förordningen den 24 oktober 1951 (nr 660) om skatt vid tillverkning och import av personbilar m. m. samt om fortsatt giltighet av samma förordning.*

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Nils Fjellander.